

בעולם, ויתקן את תקון המאור.
אלא לא נזכר ממנו, רק שבעים
שנה, ולא יותר.

שדשים שנה היו, שהיה הולך
מהם במדבר, ומהם בצאן.
ובאותו הזמן - וחכמת המספן
בזויה, ודבריו אינם נשמעים
מלפני שאול המלך. זה שלא
נשארו בו אלא ארבעים חסר
אחת, שהרי שנה אחת היה בורח
מלפני בנו אבשלום. ומשום כך
ירד תקון הנר, עד שהיה כפשע
בינו ובין המות.

וכך זה, מפני שאדם לא נזכר
ממנו בראשונה להוסיף לו אותם
שלשים שנים למטה, להשלים לו
למאה. ונפגמו שלשים שנים
למטה, מאותם שבעים השנים
שהיתה חכמתו בזויה ודבריו
אינם נשמעים.

וזהו, ששלמה המלך כל כך
משבח את עצמו, והוא קורא על
עצמו חכם. אלא משום כך הוא
אמר בראשונה, (קהלת ט) וגדולה
היא אלי. דבר זה גדול שאני בא
לשבח את עצמי, אלא הואיל
ואין אחר שיאמר לו. באו
החברים ונשקוהו, וקראו עליו
(ישעיה נד) וכל בניך למודי ה' ורב
שלום בניך.

אמר רבי רחומאי, דוד המלך,
שלש שנים היה רעב בימיו. מה
הטעם? פדי להודיע לו שעל
הדין תלוי הדבר. זהו שכתוב
(שמואל ב-כא) ויהי רעב בימי דוד
שלש שנים ויבקש וגו'. עד
שנשלם הדין. כיון שנשלם, מיד
(שם) ויעתר אלהים לארץ וכו'.

ששנה רבי חייא, כל העולם אין
שותים אלא מתמציתה של ארץ
ישראל. כשנפקד העולם, היא
נפקדת בתחלה, משום שלא
נמצא מי שיציל אותה ויגן עליה.

משנוי, כמה דאתחזו ליה, בגין לאתתקפא
בעלמא, ויתקן תקונא דבוצינא. אלא לא
איזכר מיניה, בר שבעין שנין, ולא יתיר.

תלתין שנין הוו, דהוה אזל מנהון במדברא,
ומנהון בענא. ובההיא זמנא, (קהלת ט ז)

וחכמת המספן בזויה. ודבריו אינם נשמעים
מקמי שאול מלכא. הא דלא אשתארו ביה
אלא ארבעין חסר אחת, דהא שתא חדא הוה
עריק מקמי בריה אבשלום. ובגין כך נחתת
תקונא דשרגא, עד דהוה (ש"א כ כג) כפשע בינו
ובין המות.

וכך דא, מקמי דאדם לא איזכר מיניה
בקדמיתא, לאוספא ליה אינון תלתין
שנין לתתא, לאשלמא ליה למאה. ואתפגימו
תלתין שנין לתתא, מאינון שבעין שנין, דהוה
חכמתו בזויה ודבריו אינם נשמעים.

ודא הוא, דשלמה מלכא כל כך משבח גרמיה,
וקרא איהו על נפשיה חכם. אלא בגין
כך אמר איהו בקדמיתא, (קהלת ט יג) וגדולה היא
אלי. מלה דא רברבא דאנא אתי לשבחא
גרמאי. אלא הואיל ולא איתא אתרא דיימא
ליה. אתו חברייא ונשקוהו, קרו עליה, (ישעיה
נד יג) וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך.

אמר רבי רחומאי, דוד מלכא, תלת שנין הוה
כפנא ביומוהי. מאי טעמא, בגין
לאודעא ליה דעל דינא תליא מלתא. הדא
הוא דכתיב, (ש"ב כא א) ויהי רעב בימי דוד שלש
שנים ויבקש וגו'. עד דאשתלים דינא, כיון
דאשתלים, מיד (שם יד) ויעתר אלהים לארץ וכו'.
דתני רבי חייא, כל עלמא לא שתין, אלא
מתמצית ארץ ישראל. כד אתפקיד
עלמא, איהי אתפקדת בקדמיתא. בגין דלא
אשתבח מאן דישיזיב לה ויגין עליה.